

Imam ideju za evropsku Srbiju

Sigurno je da ima mnoštvo stvari u kojima se razlikujemo od Evrope u pozitivnom i negativnom smislu. Ova ideja o kojoj će biti reči je samo kap u moru stvari koje bi trebalo unaprediti kako bi se približili evropskim standardima. Ona je važna jer je vezana za ustanovu u kojoj stasavamo na psihološkom i socijalnom planu, to je mesto sticanja novih znanja, iskustava, prijatelja, ljubavi, ukratko mesto gde postajemo ljudi. I to mesto se zove škola.

Kako da školu učinimo zanimljivijim mestom na kome bi pronašli sebe i nastavili tim putem u daljem obrazovanju? Podatak da samo pet procenata stanovništva Srbije završi fakultet, između ostalog, pokazuje da nam škola i nije naročito zanimljiva. Šta učiniti?!

Činjenica je da su potrebne promene u školskom sistemu. Najveća mana je što se neguje pasivno sticanje znanja i reprodukcija naučenog nasuprot aktivnom razmišljanju. Akcenat bi trebalo da bude na interaktivnoj nastavi, nastavi uz multimedijalne sadržaje i praktičnoj nastavi. Nekoliko stvari se nameću kao ključne: kako održati pažnju učenika i učiniti gradivo pristupačnijim i zanimljivijim i kako učenike motivisati da rado uče.

Jedan od načina bio bi interaktivan pristup. U takvom pristupu profesor bi intenzivnije razgovarao s učenicima, razmenjivao mišljenja, aktivno slušao, davao kontra-argumente. Učenici bi više izražavali svoje mišljenje, obrazlagali ga, davali argumente zašto misle na određeni način.

Zamislimo sledeću situaciju: profesor istorije ulazi u učionicu i prijateljski i sa entuzijazmom deli učenike u nekoliko timova. Daje im zadatak da u okviru svakog tima razmotre i dogovore se o dobrim i lošim stranama vladavine Nemanjića podrazumevajući da su na prethodnim časovima detaljnije obrađeni prilike i detalji toga doba. Kapiten svakog tima iznosi ideje svoje grupe, a posle toga se tom istom timu postavljaju pitanja, sa njim se polemise i članovi tima obrazlažu svoje mišljenje. Na kraju kada svi timovi predstave svoje ideje, zajednički sa profesorom se pravi koncept od svih dobrih ideja različitih timova. Ovakav rad bi na kraju svake završene celine zahtevao po 2-3 spojena časa, a subjektivan osećaj bi bio da je vreme brzo prošlo. Gradivo na kome se primenjuju interaktivne metode učenja ne bi smelo da bude preopširno da bi na ovaj način bilo moguće preći sve važne celine.

Sledeći način unapređenja nastave podrazumevao bi korišćenje dokumentarnih i obrazovnih filmova, kompjutera i interneta. Do sada su se ova sredstva takođe koristila, ali mnogo češće individualno i u kućnoj upotrebi. Osim toga, ovakvi sadržaji daju mogućnost obogaćivanja i proširivanja sadržaja saznanja i izvan, strogo gledano, školskog gradiva. Tako na primer, mogla bi se organizovati „škola prijateljstva“ između dece određenih škola različitih evropskih zemalja, gde bi putem Interneta bio otvoren sajt na kome bi učenici razmenjivali iskustva o načinu života, stavovima, muzici, kulturi, ali i o sličnostima i razlikama u gradivu koje se uči iz pojedinačnih predmeta. Na ovaj način u budućnosti bi naša zemlja imala više prijatelja kroz odrastanje generacija koje se poznaju i druže. Upravo bi i ekskurzije mogle da se organizuju na relaciji između ovih zemalja, gradova i škola.

Praktična nastava bi, između ostalog, približavala učenicima moguća buduća zanimanja. Za predmete poput biologije, hemije, fizike bili bi organizovani kontinuirani

susreti sa naučnicima, ljudima iz struke, sa instituta i ustanova gde se na praktičan način bave određenim oblastima. Učenici bi na taj način bolje upoznali praktičnu stranu i primenu određene naučne oblasti, i sami bi poželeti da se „sutra“ nađu na takvim ili sličnim radnim mestima. Učenici društvenih smerova upoznawali bi se sa delatnošću i radom advokata, ekonomista, bankara i slično.

U našem sadašnjem školskom sistemu trebalo bi da se krene od analize i sagledavanja stvari koje u velikoj meri podrazumevaju samokritičnost. Kod naših učenika i nastavnog osoblja trebalo bi razvijati inicijativu i aktivnost nasuprot pasivnom prihvatanju i gomilanju pukih činjenica koje brzo izgube smisao i zaborave se. Aktivan pristup školi značio bi i aktivan pristup životu. Takav aktivan pristup podrazumeva stalne i razumne promene koje korak po korak unapređuju sistem. Da bi se ove ideje sprovele u delo potrebna je sloga, strpljenje, stručnost i saradnja, vreme i finansijske mogućnosti.

Takav je prema mom viđenju školski sistem u Evropskoj Srbiji.